

Programmabegroting 2025-2028

3.2.4 Paragraaf Financiering

1. Inleiding

In de paragraaf Financiering zetten we de financieringsfunctie uiteen voor de jaren 2025-2028. In de paragraaf Algemene ontwikkelingen komen de renteontwikkelingen en ontwikkelingen in de wet- en regelgeving aan de orde. In de paragraaf Ontwikkelingen gemeente Oegstgeest geven we een toelichting op de renterisiconorm, de kasgeldlimiet en de financiering van de gemeente.

2. Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

De rente op de geld- en kapitaalmarkt wordt naast macro-economische ontwikkelingen voornamelijk bepaald door het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB). Het doel van de ECB is prijsstabiliteit. Een inflatie van 2% op de middellange termijn wordt als ideaal gezien.

De ECB heeft geen directe invloed op stijgende prijzen (inflatie). Maar de centrale bank kan met haar monetaire beleid de inflatie wel indirect beïnvloeden. Voor het monetaire beleid beschikt de ECB over verschillende instrumenten. De zogenoemde beleidsrente is een belangrijk instrument. Die rente bepaalt de rentetarieven voor banken om geld bij de ECB te lenen of aan te houden.

Na de corona periode zorgde het economische herstel voor een hoge inflatie. Het economisch herstel, de oorlog tussen Rusland en de Oekraïne en de stijgende energieprijzen die daaruit volgde, leidde op het hoogtepunt in 2022 en 2023 tot een inflatie van rond de 10%. Als een reactie op de hoge inflatie verhoogde de ECB geleidelijk de beleidsrente. Op het hoogste punt was de beleidsrente 4%. De periode met een extreem hoge inflatie lijkt inmiddels voorbij. De inflatie in de Eurozone ligt net iets hoger dan de 2%. Vooral in 2023 daalde de inflatie sterk. In 2024 lijkt de inflatie te stagneren, al blijft de loonontwikkeling nog steeds relatief hoog. Voor de ECB zijn dit signalen om de beleidsrente geleidelijk aan te verlagen. Het is de verwachting dat de ECB de rente in een laag tempo verder zal verlagen, mede afhankelijk van de ontwikkeling van de inflatie.

Het is daarom ook de verwachting dat zowel de korte- als langlopende marktrente op de middellange termijn beperkt zullen dalen. Het is daarbij niet de verwachting dat de lage rentepercentages, zoals deze voor 2022 de norm waren, weer zullen terugkomen.

In de periode dat deze begroting is opgesteld, is de rente op geldleningen stabiel op ongeveer 3,1%. De rente kan zich zowel opwaarts als neerwaarts bewegen, waarbij de kans op een kleine rentedaling aannemelijker is. In deze begroting maken we de keuze om de renteprognose voor het hele meerjarenbeeld te ramen tegen 3,5%.

Renteprognoses

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Rente kapitaalmarkt	3,00%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%
Rente geldmarkt	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%

Op basis van een lening met een looptijd van 30 jaar, rentevast en aflossing in gelijke delen.

3. Ontwikkelingen gemeente Oegstgeest

In de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) staan de kaders voor een verantwoorde en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden.

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal. Onze kasgeldlimiet heeft het volgende verloop:

- Kasgeldlimiet 2022: € 5,8 miljoen
- Kasgeldlimiet 2023: € 6,0 miljoen
- Kasgeldlimiet 2024: € 6,9 miljoen

De renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel staat de verwachte ontwikkeling van de renterisiconorm voor de komende jaren:

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)		2024	2025	2026	2027	2028
1	Begrotingstotaal	81.724	84.411	73.040	74.975	75.778
2	Wettelijk percentage	20%	20%	20%	20%	20%
3	Renterisiconorm (1x2)	16.345	16.882	14.608	14.995	15.156
4	Renteherzieningen	0	0	0		
5	Aflossingen	6.595	6.595	5.699	4.416	4.557
6	Bedrag waarover renterisico gelopen wordt (4+5)	6.595	6.595	5.699	4.416	4.557
7	Ruimte onder renterisiconorm (3-6)	9.750	10.287	8.909	10.579	10.598

In de tabel zijn de regels genummerd zodat herkenbaar is welke onderdelen berekend worden.

Bijvoorbeeld: Renterisiconorm = (1)Begrotingstotaal x (2)Wettelijk percentage.

De bedragen aan langlopende leningen waarover we een renterisico lopen de komende jaren, blijven binnen de wettelijke norm (wet Fido).

De leningenportefeuille

De leningenportefeuille per 1 januari 2024 bedroeg € 54 miljoen. In de tabel hieronder is te zien dat er nieuwe leningen zullen worden aangetrokken, waardoor de schuld jaarlijks zal toenemen.

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Stand 1 januari	54.137	47.542	62.055	91.377	109.201
Nieuwe leningen	-	21.108	35.020	22.241	5.486
Reguliere aflossingen	6.595	6.595	5.699	4.416	4.557
Stand per 31 december	47.542	62.055	91.377	109.201	110.130
Rentelasten	857	1087	1926	2768	3111

Voor de toerekening van de rentelasten maken we gebruik van de renteomslagmethode. Het totaal van de rentelasten wordt daarbij 'omgeslagen' over het geheel van de investeringen/activa. De rentelasten zijn het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van 'overtollige' middelen.

Rentemethodiek en renteresultaat

Door toepassing van de renteomslagmethode rekenen we de rentelasten toe aan de taakvelden in de bijbehorende programmabegroting. De achterliggende gedachte hierbij is dat de gehanteerde omslagrente een reëel percentage is. We ronden het berekende omslagpercentage, binnen een marge van 0,5%, af naar 1,4% en hanteren dit percentage ten behoeve van de renteomslag.

**Renteresultaat
op
taakveld
Treasury**

2025

a	De externe rentelasten	1.221	
b	De externe rentebaten	-45	
	Saldo rentelasten en rentebaten		1.175
c1	De rente doorberekend aan facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal)	0	
c2	De rente van projectfinanciering richting het taakveld	0	
c3	De rentebaar van doorverstrekte leningen richting het taakveld	0	
	Saldo aan taakvelden toe te rekenen externe rente		0
d1	Rente over eigen vermogen		-
d2	Rente over voorzieningen		-
	Saldo rente over het eigen vermogen en de voorzieningen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.175
	Totaal aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-1.221
	Renteresultaat op het taakveld Treasury (-/- = voordeel)		-45

Voor deze renteomslag hanteren we een vast percentage. Voor 2025 bedraagt de omslagrente 1,4%. Doordat er een verschil is tussen het gehanteerde omslagpercentage en het werkelijke percentage ontstaat een renteresultaat. Het gepresenteerde voordeel van € -45.000 betekent dat de gehanteerde omslagrente hoger is dan het werkelijke percentage. We rekenen dus meer rente door naar onze activa dan dat we daadwerkelijk betalen aan de geldverstrekkers. Het verschil bevindt zich binnen de gestelde bandbreedte, wat betekent dat we een reëel rentepercentage toerekenen aan de activa.

4. Schuldpositie

Hieronder geven we het verwachte verloop van de netto schuldpositie weer. Voor de definitie van de netto schuld wordt verwezen naar hoofdstuk 4.2.2 Paragraaf weerstandsvermogen (onderdeel 5. kengetallen) .

(Bedragen x € 1.000.000) per 31 december	2024	2025	2026	2027	2028
Netto Schuldpositie	47,1	68,0	96,4	114,4	115,3

3.2.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemeen

Met de bedrijfsvoering ondersteunen we de organisatie bij de uitvoering van hun werk. Hierdoor kunnen we inwoners en bedrijven in ons dorp voorzien van een goede dienstverlening en de ambities uit het coalitieakkoord realiseren.

Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio

Bij bedrijfsvoering werken we samen met onze collega's in de Leidse regio via de Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio. Gemeente Leiden cluster IDA voert de bedrijfsvoeringstaken voor ons uit op het gebied van HRM, Financiën, Juridische zaken, Inkoop, Facilitaire zaken, ICT en informatievoorziening. Wij betalen hiervoor een jaarlijkse bijdrage. Voor onze gemeente is van belang om invulling te geven aan onze rol als opdrachtgever binnen de Centrumregeling. In de transitiefase tot 1 januari 2025 heeft de nieuwe organisatie zich kunnen zetten en hebben we gezamenlijk afspraken gemaakt over de samenwerking en de dienstverlening na die datum. Die afspraken zijn vastgelegd in een aangepaste dienstverlenings-overeenkomst en module dienstverlening. In 2025 gaat de aandacht van de Centrumregeling ook uit naar het verder ontwikkelen van de bedrijfsvoering. Dit doen we met het Strategisch Plan Bedrijfsvoering Leidse Regio waarin gewerkt wordt aan Duurzame inzetbaarheid, Wendbare bedrijfsvoering en Digitale transformatie.

Organisatie

Er moet een goede balans zijn tussen beschikbare ambtelijke capaciteit en ambities. We willen ook een gezonde balans hebben tussen vaste en flexibele medewerkers om kennis te borgen en verbinding met het dorp te houden. De huidige arbeidsmarkt maakt het een uitdaging om voldoende en juiste mensen te vinden. Door te investeren in de ontwikkeling van onze medewerkers, aandacht te hebben voor waardering en de collegialiteit te versterken blijven en worden we als werkgever aantrekkelijk voor de huidige medewerkers en nieuwe kandidaten.

De organisatie krijgt bij goed onderbouwde voorstellen de ruimte door te ontwikkelen naar een efficiënte, wendbare organisatie, waarbij regionale samenwerking, interessante projecten en mooie ervaringstrajecten het werk voor medewerkers aantrekkelijk maken. In dit kader investeren we in projectmatig werken en zetten we stappen om regionaal te werken aan innovatie en het toepassen van kunstmatige intelligentie.

In 2025 organiseren we wederom vóór de zomer een themasessie waarin de gemeentesecretaris de raad informeert over ontwikkelingen in en rondom de organisatie.

Informatievoorziening

De informatietaken zijn belegd bij de Centrumregeling. De focus van informatievoorziening in de komende jaren ligt op het verbeteren van de strategische aansluiting tussen business (de gemeentelijke taken) en informatievoorziening. Vervanging en/of vernieuwing van ICT-applicaties en -infrastructuur is een doorlopende activiteit.

Voor 2025 staan er voor de infrastructuur een aantal belangrijke ontwikkelingen te wachten, zoals een start met de wettelijk verplichte aanbesteding van de gehele ICT-infrastructuur, waaronder de dataopslag, servers en het netwerk en het ontwikkelen van een nieuwe digitale werkplek, die beter verbonden is met de infrastructuur. Naast het werken aan de basisinfrastructuur zijn er veel applicaties die vernieuwd of vervangen worden in 2025. Een grote is bijvoorbeeld het nieuwe financieel systeem, dat in 2025 geïmplementeerd wordt.

Informatiebeveiliging en privacy

Het is belangrijk dat onze systemen en gegevens goed beveiligd zijn. Om de kwaliteit van informatieveiligheid hoog te houden breidt de Centrumgemeente het team van Informatiebeveiliging en Privacy (IB&P) uit. Hiermee zet Leiden doorlopend in op het versterken van de veiligheid (inrichting en bewustwording), continuïteit, rechtmatigheid (AVG, Wpg) en verantwoording van informatieverwerking. Voor 2025 stellen we een nieuwe strategie IB&P op, waarin twee belangrijke onderwerpen zullen landen. Ten eerste de uitwerking van NIS2-richtlijn, landelijke wet- en regelgeving voor cybersecurity. Daarnaast nemen we daarin op hoe we als organisatie omgaan met kunstmatige intelligentie. Hier wordt komend jaar ook nieuwe wet- en regelgeving op verwacht, waaronder het laten zien welke algoritmes de gemeente heeft.